

De man die naar Engeland wilde lopen

De man die naar Engeland wilde lopen

Johan van Tilburg

ISBN: 9789402112481

Omslagontwerp: Nanja Toebak, 's-Hertogenbosch

© 2014 Johan van Tilburg

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Engel in de Dominicanenkerk	9
Een vrouw in verwarring	13
De man die naar Engeland wilde lopen	16
Simpelweg een voorjaarsdag	19
Een jurk vol witte rozen	22
Late Night met Sandra	29
Engel voor een ochtend	36
Ontrafeld	39
Wit in wit	40
Enscenering	41
Gnädige Frau Auer	43
Een witte roos	47
Holländischer Posaunist verschollen	50
De knieval van mijn oom Baldrik	52
De systematiek van een moorden	57
Stadelheim	60
Oostenrijkse politicus	63
Hedonistische hel	66
Café Pudding overdenking	68
Een punkmeisje uit Kreuzberg	69
Wallraff in Köln	71
Wijsheid	75
Op de Kö	79
De macht	82
De blauwe stad	84
Een parel der mensheid	89
Scène in Café Griensteidl	91
Het meisje in het Alexandrovsky Park	94
Dankbaar	97
Avelanche rozen	99
Hana & Bella	103
Het systeem van de menselijkheid	106
Kleine, menselijke eilandjes	108
On-Hollands	111
Agnieszka	113

Onvindbaar	114
'n Sliertje hoop	117
Twee dromen in de zon	121
Francesca	126
Lubna	127
Bambini	131
Bloedregels	132
Waalse façade	137
Mijn Lieve	140
Bovendrijven	143
Sophie	145
Bye	147
Een politieke werkelijkheid overwonnen	150
Middernachtzon	156
Mijn Penelope Cruz	161
Een feestelijke avond in de Royal Albert Hall	164
Honorary nickname	168
Avond over Bath	171
Rode regen	177
Stratford-upon-Avon	180
Drenthe en Twente	181
Zwolle	182
De hoeve waar mijn oma leefde	183
Ergens in het Vlaamse land	184
Merel	185
Josefientje	186
Afscheidsprocedé	187
Een donker geheim	189
Schemergedeelte	192
Verdwijnend stipje	194
Francien	197
Netwerken	202
Leve	204
Olijk	206
Quintessens	207
Mijn blazoën	208
Hulpgroep	209
Voorval	212
Ode aan het electoraat	215

Met happy ending graag	217
Een kasteeltje aan de Vecht	219
Personeelsuitje	225
Geyahood	231
Onverbloemd	234
Vrijgezellenfuif	238
Op mijn cv	241
Remslaap	245
Vijfendertigjarige illusie	251
Harpijenspektakel	255
Libido-vernietigster	260
Spreeken is zilver, zwijgen goud	267
Een claim van pakweg vijf miljoen	271
Het failliet van Hollywood	275
Een middag in Cannes	278
Een hamburger	282
Juffertje Bonenstaak	285
Een zondagmiddag in Hilversum	287
Rooie Frans	290
Mijn achterneef Evrard	294
Gouden watertrompettertjes	297
Dun ijs	300
Grijs	301
Engeltje	305
Het werkelijke verhaal	307
Mijn liefdes hymne	309
Afscheid tussen twee vrouwen	312
Een man met een verhaal zonder woorden	316
Twee rode espadrilles	320
Patrones in de branding	323
Een eenzaam begrip	327
De symfonie van zijn leven	330
De dame in het woud	332
Liefdesoefeningen	335
Eerste stralen van de zon	337
Een Engelsman in Holland	343
Geen werkelijke fan	349
Vergeven	353
Ik ben de kat	356

Melodieuze wind	360
Vloeien een kus	363
De meid met de andere stijl	365
Goede daad	369

Engel in de Dominicanenkerk

Mijn vrouw leerde ik kennen in het voorjaar van 1975. In Heidelberg. Mooier kon de ontmoeting niet zijn. Onder meer vanwege het ontluikende seizoen. Heidelberg in de lente is van ongekeerde schoonheid. De kasteelruïne die ooit, in vroeger tijden, door hogere machten in een onvoorwaardelijke daad van esthetiek, tegen de heuvel is gesmeerd, heeft beschenen door de fruitige zonnestrallen van het eerste jaargetijde, een magische uitwerking op een man van begin dertig die voor het eerst in zijn leven echte liefde vindt. Ik had als begin twintiger al eens zoiets meegemaakt, dat liep uit op een romantisch echec. Het was een vrouw die hield van mijn centen, niet van mijn persoonlijkheid. Dat merkte ik in de week dat mijn vader stierf, zij niet in staat was tot het tonen van een gezonde dosis empathie: interesse toonde ze, voor de erfenis. Toen wist ik dat ik heen moest gaan.

De bedaagde universiteitsstad, gezegend met een mondain-provinciaal karakter, is als een legpuzzel waarbij ieder stukje lijkt te kloppen: de oude brug, de zalmkleurige kasteelruïne, het silhouet van de kerktorens in de avond, uittorend boven de donkere Neckar, beschenen slechts door de maan. Een plaatje waar Dorothee en ik moeiteloos mee wisten te versmelten. Een maand later waren we

getrouwd. Een huwelijk dat zesendertig jaar heeft geduurd, ons twee kinderen heeft opgeleverd. Lastige pubers zijn uitgegroeid tot stabiele jonge volwassenen van in de twintig, met een heldere, open blik op de toekomst. Niet getrouwd, wel allebei in een vaste relatie. Onze oudste heeft zelfs al een kleine, Elsa. Goddank heeft haar oma, mijn vrouw, haar nog mogen meemaken.

Ik heb veel steun aan mijn kinderen, sinds de dood van hun moeder. Niettemin ben ik alleen. Al heb je twaalf kinderen, als je vrouw sterft ben je plots alleen, moederziel alleen, er is geen televisieserie die je uit dat gevoel van eenzaamheid kan trekken. Je kinderen bellen en komen aanwaaien, maar ze vertrekken weer, en jij wordt op zo'n moment weer overgeleverd aan de koude novemberavond. Winteravonden plachten warmte uit te stralen door de manier waarop Dorothee aan het eind van het jaar, het huis in kerstsfeer bracht: de kersttijd was de beste tijd van het jaar, van eind november tot januari was het huis een vesting van geborgenheid, daar kon niets of niemand tussenkomen.

Een troost vinden wanneer je na zesendertig jaar weer vrijgezel bent, valt niet mee. Je probeert in de kleinste dingen een lichtpuntje te zien. De schitteroogjes van je glimlachende kleindochter. Een onverwacht telefoontje van een oude vriend, van wie je dacht dat hij je vergeten was. De zon, doorbrekend na een hevig onweer. Je buurvrouw, die de moeite neemt haar culinaire specialiteit, hartige haringtaart,

langs te brengen. Ik sta niet open voor een nieuwe relatie, nog lang niet. Er steekt een lemmet in mijn hart, dat zal er nog wel even blijven zitten.

Wel heb ik een vrouw ontmoet, bij toeval. In een kerk. Dat wil zeggen, in een kerkgebouw dat tegenwoordig dienstdoet als boekhandel. De boekwinkel, gevestigd in de Dominicanenkerk in Maastricht, is wellicht de mooiste boekhandel van het land. De belichting roept een feeëriek sfeer op die ongeëvenaard is. Tinten olijfgroen, beige en donkergeel vloeien harmonisch over in elkaar, laten de hoge kerkramen perfect uitkomen. De architect heeft een uitstekende job gedaan.

Enkele weken terug zat ik daar in de restauratiehoek een bakje koffie te nuttigen. Voor mij op tafel een kookboek, getiteld 'Basiskookboek voor vrijgezellen'. De vrouw naast me moest lachen en maakte een opmerking over de titel van het boek. Ik kon er de humor ook wel van inzien en er ontspoon zich een gesprek. Iets jonger dan ik, begin zestig, sinds vijf jaar weduwe. Een dochter, woonachtig in Nieuw-Zeeland. Er gebeurde iets met me, tijdens dat gesprek. Voor het eerst sinds de dood van mijn vrouw was ik weer in staat te lachen. Echt lachen: waarbij de beweging van de lippen synchroon loopt aan de beweging van het hart. Ze wist me te raken, op een authentieke manier. Niet alleen met haar humor, ook met haar diepte.

Morgen zie ik haar weer. In de kerk. Ik verheug me erop. Maar ik ben ook bang. Elk gevoel dat bij mij zou kunnen ontstaan voor Marjan, zo heet ze, voelt als hoogverraad richting mijn vrouw. Elke melige spiertrekking in mijn maag, wanneer Marjan mij toelacht, is een gevoel dat ik onderga met een bepaald schuld bewustzijn. Er kijkt een engel met me mee. Als zij het goed vindt, zal ik vallen; alleen als zij het goed vindt.

Een vrouw in verwarring

Ik geneer me voor het feit dat ik behoorlijk ben aangekomen, dat maatje 40 mij niet meer past: ik heb maat 44 nodig! Het zal de stress zijn, die ik de afgelopen maanden van me af heb lopen eten, door middel van calorierijke tussendoortjes zoals chocoladerepen en andere zoetigheden.

De corduroy rok, in zandkleur, staat me leuk onder een bruin vest, gecombineerd met huidkleurige kousen. Er zit een minieme ladder in mijn rechterkous, ter hoogte van mijn kuit. Ik had het zelf nog niet opgemerkt, het meisje dat me helpt attendeerde mij erop. Ze is hartelijk en praat met een schattig, Oost-Europees accent, ik schat Pools. Ik vraag ernaar. Ze is geen Poolse, maar een Wit-Russische, Ana heet ze, sinds zeven jaar woonachtig in Nederland. Ik mag de manier waarop ze haar sluike, lichtbruine, ietwat piekerige haar bij herhaling achter haar oren schuift. Een zenuwtrekje dat mij voor haar inneemt. Ze is jong, hooguit vijf jaar ouder dan mijn dochter. Wat sta ik hier te doen, in het centrum van deze stad, zo ver weg van huis en haard?

Het is zaterdagmiddag, mijn man is met Maartje naar de hockey, zoals altijd in het weekend, hij is gek op haar, en zij op hem. En ik? Ik bevind me in een levensfase dat ik ruimte nodig heb, vrijheid om te ademen. Vanochtend besloot ik in een opwelling de auto te pakken, richting Nijmegen te rijden,

om mezelf te trakteren op een nieuwe herfstgarderobe. Echter, misschien zocht ik geen herfstgarderobe, doch iets heel anders...

Ana leeft in mijn onderbuik. Ik weet niet hoe ik het anders moet zeggen: Ana komt tot leven in mijn onderbuik. Wanneer ze langs me loopt, terwijl ik een nieuw kledingstuk aan het passen ben: de geur van haar parfum, een lichte aanraking, minuscuul, desalniettemin groot genoeg om mijn hart in vuur en vlam te zetten. Wat gebeurt er met me? Ik ben getrouwd, ik val op mannen. Nooit in mijn leven had ik iets met een vrouw. Ik heb één keer gezoend met een vriendinnetje van school, dat was nochtans voor de grap, om uit te proberen, om klaar te zijn voor het moment dat de jongens in onze groene levens zouden arriveren.

Het gedoe van Ana met haar haren is definitief een halt toegeroepen door een schuifspeld. Ik heb mijn keuze gemaakt: de zandkleurige rok, daarop een beige vest en een zwarte trenchcoat. In een andere winkel kocht ik reeds twee modieuze enkellaarsjes, zwart met metalen sluiting en halfhoge hak. Verder nog twee blouses en een kleurrijke tuniek. Ik kan gelukkig zijn, ik loop er weer mooi bij, deze herfst. Maar gelukkig ben ik niet. Er ontbreekt iets in mijn huwelijk.

Ik loop naar de kassa, reken mijn nieuwe spullen af. Is dit de laatste keer dat ik een blik zal kunnen werpen in de mooie ogen van deze Ana? Twee groene kattenogen die een haast

magnetische werking op me hebben. Ik huiver, voel me slap worden in de buik, in mijn hartstreek. Amor heeft me geraakt. Amor, zoon van Venus, draagt een rokje. Ik ben een vrouw in verwarring.

‘Ana, heb je zin om morgen samen met mij een wandeling langs de Waalkade te gaan maken?’ Een vernietigende afwijzing, dat is waar ik op reken.

‘Yeah, why not... Ik zal je mijn nummer geven.’ Even later zit ik met het nummer van een twintigjarige schone in mijn mobiel, achter het stuur van mijn kleine autootje op de weg terug naar Geldermalsen, daar waar man en dochter op mij wachten. Ik zal een smoes moeten verzinnen waarom ik morgen weer het huis uit moet.

Gelukkig, weet ik, is het morgen koopzondag in Nijmegen: en ik zal zogenaamd een ‘rok gaan ruilen’. Toch maar één maatje kleiner. Mijn man Hans zal me geloven, hij ziet al jaren niet meer wat er zich werkelijk afspeelt, onder mijn blonde krullen. Ik denk aan Ana en er schiet een siddering door mijn onderlijf.

De man die naar Engeland wilde lopen

De man die naar Engeland wilde lopen, had er beter aan gedaan de trein of het vliegtuig te nemen. Wat bezielde de goede man? Het was tot dan slechts één persoon in de geschiedenis van de mensheid gelukt, over water te lopen. En zelfs daar bestaan gereede twijfels over.

Ik had de man niet ingeschat als een type die zo vermetel is, dat hij tot zoiets grotesks in staat is. Nietsvermoedend lag ik te zonnen op het strand, waarbij ik via een strak schema probeerde, ieder stukje blanke huid van mijn lichaam te bruinen. Ik was topless, droeg slechts een minuscuul bikinibroekje. Op het moment dat ik me oprichtte uit mijn gerieflijke doezelpositie, teneinde mezelf voor de tweede keer die middag in te smeren met zonnebrandcrème (had ik dat niet gedaan, dan had mijn vriend die nacht gebakken kreeft verorberd), zag ik hem gaan. Met kleine pasjes kwam hij vanaf de Boulevard de Ruyter naderbij gebanjerd. Hij viel me op vanwege de levenslust die volledig leek te ontbreken in zijn werktuiglijke motoriek. Op het strand aangekomen gooide hij zijn lange badjas af, er verscheen een potsierlijk, zwart badpak: zo'n kolderiek dingetje uit de jaren twintig van de vorige eeuw. Op dat moment was ik in staat mijn glimlach in een bulderlach om te toveren. Dat deed ik echter niet, ik

had het gevoel dat iets dramatisch stond te gebeuren. Ik kreeg gelijk.

De man trok zich niets aan van het meesmuilen van de andere badgasten, betreffende zijn strandkleding, en liep stoïcijns het water in, in een rechte lijn en een gelijkmatig tempo. Wat is hij toch van plan, schoot er door mijn hoofd. Aandachtig volgden mijn ogen het achterhoofd van de rare kwibus, dat steeds verder in de Noordzee verdween, tot het helemaal aan het zicht onttrokken was. Ik raakte in paniek. Was hier een man bezig een punt achter zijn leven te zetten? Ik was niet de enige die zich zorgen maakte.

Twee meisjes aan het strand - twee met een Vlaamse tongval - hadden de strandwacht reeds gewaarschuwd. Even later zag ik dat de ongelukkige uit het water werd gehaald, op een reddingsbootje werd gehesen. Dat beeld schiep een kronkel in mijn buik, de oesters van de vorige avond lagen op wacht, klaar om terug naar buiten te komen. Gelukkig wist ik ze juist nog binnen te houden. Wat had deze man bezielde? Had hij een concrete reden? Vrouw weg, baan verloren, kind overleden, bankroet? Of was hij simpelweg behept met een depressieve natuur... Vragen die aan je knagen, wanneer je zo'n gebeurtenis van dichtbij meemaakt.

Een paar dagen later vernam ik via mijn ochtendblad dat de man godzijdank ternauwernood had overleefd. Tegen de politie schijnt hij, toen hij weer goed en wel bij zijn positieven was gekomen, droogjes verklaard te hebben: 'Ik wilde naar

Engeland lopen.' Een opmerking die nogal wat hilariteit veroorzaakte in het Nederlandse medialandschap. 'De man die naar Engeland wilde lopen' was even - een paar dagen lang - een dankbaar onderwerp voor sketch- en cabaretprogramma's op tv.

Natuurlijk, ik kon er de humor best van inzien. Maar ik besepte tegelijkertijd dat er een drama school in dit op het oog ironische voorval, dat gelukkig een goed einde had mogen krijgen. Als de man geslaagd was in zijn opzet, zou hij nooit in Engeland zijn aangekomen. Dan was hij nu nog slechts een herinnering, voor de mensen die hem ooit liefhadden. Als die er überhaupt ooit geweest zijn...

Hoewel ik eigenlijk niet gelovig ben, heb ik op dit moment de behoefte een ogenblik in mezelf te keren en te bidden. Om op die manier stil te staan bij al die vreemde snuiters, die aan de zijlijn staan. Die zich niet op een ordentelijke manier kunnen inbedden in de maatschappelijke structuren; die een schampere lach opwekken, vermengd met een traan.

Simpelweg een voorjaarsdag

Ik ben niet eenzaam. Dat zijn de vier woorden die ik nu en dan in mezelf fluister, om mezelf de illusie te schenken dat ik het ook daadwerkelijk niet ben. Ik ben een Nederlandse vrouw in de gezegende leeftijd van zesenvijftig jaar, die 'n tijdje geleden besloten heeft om in een groot landhuis in Devon, in het westen van Engeland, te gaan wonen, omdat de herinneringen aan Nederland haar te gortig werden. Het verliezen van één kind is ongeveer onoverkomelijk. Het verliezen van een man, een zoon en een dochter is...

Sinds het vliegtuig vanaf Mallorca in de Middellandse Zee verdween, mijn familie met zich meenam, is mijn leven verworden tot een fotoalbum dat ik zo min mogelijk probeer in te kijken. Daarin te schouwen, het is geen opgave die ik mezelf te vaak mag geven. Toch moet het gebeuren. Ik mag ze niet vergeten. Nooit.

Misschien moet ik terug naar Holland. Ik beschik over de financiële middelen om het hier de rest van mijn leven - dat wat er nog van over is - uit te zingen. Doch, geld maakt allerminst gelukkig. Het helpt. Je kunt de masseur betalen die de pijn in je hals wegneemt, de psychiater aan wie je het vijfvoudige betaalt, zal nooit de smart in je ziel kunnen wegnemen. Die eeuwige miezerregen hier maakt me gek. Ik had gehoopt een rust te vinden die zalvend zou werken, de

stilte die ik hier heb aangetroffen, vliegt me iedere dag meer naar de keel. Zelfs mijn favoriete nocturnes helpen daar niet meer.

Ik mis Holland, mijn moeder en mijn vriendinnen. Zij beseffen heel goed, dat in Holland een hele grote doos van Pandora op me wacht. Elk plekje in mijn oude woonplaats draagt een herinnering met zich mee. De straat waar onze jongste skaten leerde, het ven waar ze schaatsen onder de knie kreeg, het zwembad waar ze beiden hun diploma behaalden; het voetbalveld waar onze oudste een kampioenschap met de B1 mocht vieren. De achtertuin met de schommel... ik zie ze zitten.

Ik wil absoluut niet overkomen als een klagende weduwe op leeftijd, maar als je zoiets hebt meegemaakt zoals ik, hoe leef je dan verder? Is leven dan nog leven?

Morgen ga ik naar de makelaar, ik wil hier weg. Ik ben en blijf een vreemde in dit land. Een land met andere mores. Gistermiddag, tijdens een afternoon tea met de buurvrouw en twee van haar vriendinnen, brak ik plots. Ik deed in mijn eentje 1 februari 1953 over. Zout hartzeervoicht stroomde onophoudelijk. Een vrouw in nood, dat was ik. Geen arm om me heen, die ik kon verwachten. De gastvrouw, een spichtig mens met de beste bedoelingen, wist zich geen houding te geven, kwam aandraven met een volle pot vers gezette thee: tea, the English way of consolation. Ik kon wel janken, maar ja... daar was ik al mee bezig.

Wanneer ik over een tijdje in Hoek van Holland zal arriveren, tijdens mijn definitieve terugkeer naar mijn moederland, zal ik een zucht slaken. Alleen mijn naaste familie en vrienden zullen uiteindelijk, samen met de troostende werking van mijn vleugel, in staat zijn mij de kracht te geven, weer naar voren te kijken. Met niet *constant* de loden last van de gebeurtenis op mijn schouders, die steeds ranker worden met het klimmen der jaren.

Het is moeilijk voorstelbaar, doch er komt een tijd dat ik zal weten te genieten van de kleine dingen die het leven draaglijk maken. Het frisse groen van de klimop tegen de vertrouwde achtergevel van het huis. Het zingen van een lijster of een roodborst. Een familiesamenzijn in de achtertuin in het voorjaar: een afternoon tea, maar dan anders.

Het lachen van mijn achterneefjes en achternichtjes, gegiebel in de zachte, troostrijke wind. Een voorjaarsdag zonder een belofte voor de toekomst, of een schaduw van het verleden; simpelweg een voorjaarsdag.

Een jurk vol witte rozen

Afgelopen zomer bracht in een kleine week door op een van onze Waddeneilanden, het schilderachtige Texel. Op de veerpont vanuit Den Helder werd ik aangesproken door een ouwe taart van een jaar of zestig, die mij aanbood in haar huisje in Den Hoorn, vlak bij de aanlegplaats, naar haar zelfgebakken bloempottenverzameling te komen kijken. Ik bedankte, aangezien ik het vermoeden had dat het haar uiteindelijk niet ging om haar bloempotten, maar om mijn klok-en-hamerspel. En dat is een exclusief spel, dat ik niet uitleen aan Janneke en allevrouw.

Ik was naar het eiland gekomen om de bijslaap te bedrijven. Vandaar dat ik een hotelkamer had geboekt in De Koog, daar waar alle Hollandse en Duitse jongeren zich verzamelen, voor het strandleven overdag en het uitgaansleven in de nacht. Voornamelijk om te 'vögeln', een Duits werkwoord dat net even iets anders tot uitdrukking brengt, dan de activiteit die door Texelse vogelaars beoefend wordt...

Reeds tijdens mijn eerste nacht op het eiland had ik beet. Een struise, roodharige meid uit Essen, Noordrijn-Westfalen. Haar ouders huurden een appartement in Den Burg, het 'hoofdstadje' van het eiland. Je zou ook kunnen zeggen: het minst nietige gehucht. Dochterlief, pas zestien lentes jong,

had van pappie toestemming gekregen te gaan stappen in het rumoerige uitgaanscentrum van De Koog, indien ze plechtig beloofde dat de taxi haar vóór twaalf uur weer veilig zou afzetten, voor de deur van hun appartement. Twaalf uur: dat was een babybedtijd, wist Ulrike, maar ja, beter iets dan niets. Over twee jaar, wanneer ze achttien zou zijn, een volwassen vrouw, zou ze samen met haar vriendinnen naar Turkije vliegen, of Spanje, of Griekenland, om daar de bloemetjes buiten te zetten, het ouderlijk toezicht op honderden kilometers afstand.

In mijn krappe, ventilatorloze hotelkamer was het een tamelijk klamme bedoening, de geslachtsdaad te verrichten. Rollebollen op het strand of in de duinen is echter verboden, als ze je pakken kun je dokken. Eerst hadden we wat orale seks en na ongeveer een half uur had ik het wel weer gezien en kwam ik moeizaam klaar in haar. Ik nam me voor de volgende avonden toch maar wat volwassenere dames op te scharrelen. Laten we zeggen: rijpe vrouwen van een jaar of negentien die wat meer bedreven zijn in het liefdesspel, beter passend bij de vitale, jonge twen die ik ben.

Aldus geschiedde, de tweede nacht lag ik te vozen in het kleine tentje van twee Drentse juffers uit de buurt van Emmen, Swaantje en Trientje geheten. De eerste was een lange, magere meid met twee parmantig vooruitstekende borstjes, die leken te zeggen: 'hallo, hier zijn we... pak ons dan!' Wel, dat was precies wat ik deed. Terwijl ik de twee

welgevormde appeltjes van de rijzige Klazienaveense in mijn handen hield, werd ik zelf van onderen verwend door de afzuigkwaliteiten van haar voluptueuze vriendin, die tekeerging alsof ze in haar jeugd wat dat betreft veel tekort was gekomen... zeker op de kermis nooit een kaneelstok van pappie gekregen.

Na dat kinky triootje wandelde ik eenzaam en alleen - ik had de meiden uitgeput achtergelaten op de camping - over het strand. Ik tuurde met een hoofd vol vragen naar boven, richting sterrenhemel, daar waar ik een antwoord verwachtte. Waaraan had ik het verdiend dat het vrouwelijke deel der mensheid mij zo mocht, en dat het mij praktisch geen moeite kostte, de dames te verleiden? Ik had geen flauw benul, besepte nochtans dat ik mezelf een geluksvogel mocht noemen.

De derde dag van mijn eilandvakantie besloot ik om eens 'n dagje niet met mijn sexy zwemshort onder mijn haast perfecte sixpack, aan het strand te gaan liggen bakken. Nee, het was tijd om te sporten! Ik haastte mij naar het dichtstbijzijnde fietsverhuurbedrijf en zocht een sportief model uit, een rijwiel waar ik een volledig rondje Texel mee zou kunnen afleggen. Toch altijd nog zo'n kilometertje of zestig. Een hele opgaaft voor een stadse knaap zoals ik, die de hele dag niets anders doet dan op een gerieflijke bureaustoel gezeten, nieuwe websites ontwerpen. Incidenteel

onderbroken door een korte lunchwandeling van vijf minuten richting Sarphatipark.

Vol goede moed stapte ik op mijn van maar liefst zevenentwintig versnellingen voorziene fiets en binnen een vloek en een zucht - er stond een stevig noorderbriesje - bevond ik me aan de zuidkant van het eiland. Ik besloot via de paar straatjes die de aandoenlijk kleinschalige nederzetting 't Horntje rijk is, naar de oostkust van het eiland te rijden, om vervolgens in een relaxt tempo naar het noorden te pedaleren, richting De Cocksdorp en de naburige vuurtoren.

Fietsend door het kleine dorp dat in een liefdevolle mensenhand past, viel mij iets op. Aanvankelijk sloeg ik er nauwelijks acht op, ik was voorbij voordat ik er erg in had. Echter, iets in mijn achterhoofd vertelde me, dat ik zojuist iets bijzonders had gadeslagen. Ik besloot rechtsomkeert te maken en mijn nieuwsgierigheid te bevredigen. Vanaf de dijk liet ik me vijftig, honderd meter terug het dorp in drijven, goed om me heen kijkend. Toen zag ik het. Toen zag ik haar.

In het kleurrijke voortuintje van een van de petieterige huisjes stond een vrouw, beschermd door grasgroene tuinhandschoenen, de witte rozenstruiken te snoeien. Het was niet zomaar een vrouw, het was een beeldschoon exemplaar. En ik vroeg me af wat ze deed in een gehucht op een Nederlands Waddeneiland, dat met een beetje fantasie in een luciferdoosje past. Ja, snoeien. Maar waarom in des

hemelsnaam hier, en niet in een vijf hectaren tellende tuin in Beverly Hills? Of in de hof van een schattige cottage in de Engelse countryside?

De vrouw, haar beroemde hemelsbruine krullen in een staart bijeen gebonden, was niet zomaar iemand, echter een heel bijzonder persoon. Ik herkende in haar - ik wist zeker dat ik niet droomde, dat het de werkelijkheid was, welke ik aanschouwen mocht - de beeldschone Amerikaanse filmactrice Andie MacDowell. De dame die in die inmiddels klassieke film uit 1993, handelend over vier trouwpartijen en een begrafenis, op een uiterst klunzige manier versierd wordt door de Brit Hugh Grant.

Ik voelde me op dat moment even in de schoenen van meneer Grant staan. Het besef maakte zich van mij meester, dat ik met dit 'Brunette-Icoon' naar bed wilde, en dat dit, door een absurde speling van het lot, plots tot de mogelijkheden behoorde. Hoe volstrekt onbegrijpelijk het ook was dat deze vrouw zich op dit moment van de wereldgeschiedenis, op dit eiland bevond. Ik had geen tijd om daar te lang bij stil te staan. Spijkers met koppen, moest ik slaan.

Aangezien 'Lady, can I lie with thee tonight?', een tamelijk stoutmoedige vraag is, besloot ik het wat rustiger aan te pakken.

Ik wendde me tot de onwerelds oogverblindende toneelspeelster met de woorden:

‘My goodness, am I thirsty! Excuse me, lady: would you mind making some tea for me? I’d love to have some tea with thee this afternoon. With the exception of madam Streep, you are my all-time favourite actress, by far!’

Ik verwachtte een kritische tegenvraag, iets in de trant van: ‘What does Streep have that I don’t have?’, maar de Versiergoden waren mij gunstig gezind, zo bleek. De moorddadig fraaie brunette toverde een sprankelende glimlach op haar gezicht en was niet in het minst ontdaan door mijn vraag, die enige vrijpostigheid niet ontzegd kon worden. Ze antwoordde met haar karakteristiek hoge, kristalheldere engelenstem, en mijn leven veranderde op slag:

‘Sounds good, young man. If you want to, we can also have dinner together, this evening. Topped by a romantic, moonlit walk along the beach. By the way, I sure hope you’re as good in bed, as Hugh Grant is...’

Ik stond te klapperen met mijn oren, wist niet wat mij overkwam, was enige stonden van de wereld. De mooiste vrouw op aarde had mij zojuist *ondubbelzinnig* uitgenodigd voor een romantische avond waarin ‘alles mogelijk leek’...

Toen ik ontwaakte uit mijn dagdromerij kwam de vrouw naderbij. Een goeiige oma van een kilootje of negentig; op z’n minst. Ze droeg een verschoten, lichtblauwe zomerjurk met daarop afbeeldingen van witte rozen.

‘Alsjeblieft, jongeman, een kopje thee voor onze uitgedroogde toerist, dat zal je goed doen’, sprak ze vriendelijk, en reikte mij het kopje. Bête lachte ik mijn konen rood. Ik voelde me bedrogen. Te grazen genomen door mijn fantasie.

Van mevrouw MacDowell geen spoor.

Late Night met Sandra

‘Meneer Van Velden, waarom denkt u dat uw literatuur zo gewaardeerd wordt, door het gros der Nederlandse bevolking?’

‘Welnu, mejuffrouw Janáček, laat ik proberen een en ander ’n ietwat inzichtelijk voor u te maken. Wellicht heeft het iets te maken met de digitale revolutie van de jongste jaren. Kijkt u voor de gein eens op de drie, vier sociale websites waar u - als vrouw van de wereld - ongetwijfeld een account bezit. Surf u daar vervolgens langs de profielen van de mensen die door u zijn gemarkeerd als ‘vrienden’, ‘contacten’, ‘volgers’ en wat dies meer zij. Wat valt u op? Ik zal u zeggen wat mij persoonlijk frappeert: minimaal een op de twee profielen bevat een tekst, waaruit blijkt dat de juffrouw of het heerschap in kwestie, zichzelf als ‘schrijfster’ of ‘schrijver’ ziet. Hij of zij maakt er met enige trots gewag van, dat er regelmatig ‘leuke stukjes over de alledaagse beslommeringen’ worden neergepend. Wanneer je vervolgens doorklikt naar de weblogs waar de literaire miniatuurtjes te bewonderen zijn, blijkt het negen van de tien keer te gaan om hetzelfde soort taalknutselaars:

Vrouwen die een paar chicklit-alinea’s (verhalen zijn het nauwelijks te noemen) hebben vol getypt, betreffende hun chocolade-addictie, hun poes (zowel het huisdier alsook het

geslachtsorgaan worden tot in de details behandeld), de hunk uit de bordkartonnen, Amerikaanse vrouwenserie, waar ze 'doorlekverschijnselen' van krijgen, hun jaarlijkse vriendinnendag (bestaande uit veel meligheid, een verantwoord magere sushi-lunch, 'n bioscoopbezoekje, steevast eindigend in een kroeg, waar de mannen volgens de dames allemaal nét even te dik, te kaal en te oninteressant zijn, met uitzondering natuurlijk van die éne aantrekkelijke barman; die wordt evenwel reeds volledig in beslag genomen door de twintigjarige slettebak met haar dure neptieten, wordt jaloers geconcludeerd), het gehannes met hun gewicht - het vervloekte wortelsapdieet - , of de almaar groeiende pumpverzameling (schoenen die niet vaker dan een of twee keer per jaar gedragen worden, daar de hakken veel te smal en hoog zijn: torenhoog sexy... torenhoog onpraktisch navenant).

De schrijvende manspersonen zijn dikwijls wat zwaarder op de hand, hoewel ook zij het 'luchtige krabbelen' beheersen, met favoriete thema's als voetbal, seks (wanneer je de heren mag geloven, beleven ze de erotiek op de meest spannende plaatsen, met de zwoelste latina's, die zijn gevallen, juist voor hún charmes) en motorsport. Ofschoon een bloggend heerschap ook nog weleens wil koketteren met de (vrijwillige) dood, hij geeft ruitertlijk toe behept te zijn met een 'bijwijlen melancholische karakterstructuur', die hem regelmatig behoorlijk in de put doet belanden. Andere

favoriete mannenthema's: het bashen van de zogenaamde 'Bekende Nederlanders' (altijd makkelijk om vanaf de zijlijn een mening te ventileren over personen in de schijnwerpers, die hun nek hebben uitgestoken door de keuze voor een professie die zich deels in de openbaarheid afspeelt, die zich bovendien niet rechtstreeks kunnen verdedigen), absurdisme (sommige snuiters denken dat literatuur soortement 'literaire cartoons' zijn, waarbij de boodschap van generlei waarde is, als de tekst maar provocerend overkomt of vernieuwend oogt) en tot slot het uiten van gedachten over de vaderlandse (deels populistische) politiek van heden ten dage, niet zelden in 'n kort-door-de-bocht-tempo, dat volstrekt geen ruimte laat voor welke nuance dan ook.

Ziedaar, juffrouw Janáček, de oogst van de vooruitgang: anno 2014, een kleine zes eeuwen na de uitvinding van de boekdrukkunst, kan iedere amateur zichzelf 'schrijver' noemen, en doet dit volgaarne en zonder enige schroom. Op hoeveel webprofielen valt niet te lezen dat de man/vrouw in kwestie een 'boek in voorbereiding' heeft: een zelfhulpboek om van psychische kwalen af te komen, een kookboek met eigenhandig ontwikkelde brandnetelrecepten, een bundeling blogjes (over de kinders, de poezen, de teckel, het 'office-flirten', het 'stresskippenbestaan' van de werkende vrouw van begin dertig in de eenentwintigste eeuw), filosofische uiteenzettingen over de (on)zin van het menselijke bestaan op deze aardkloot... en zo kan ik nog wel even doorgaan.

De schrijvende amateur is niets te gek om neer te krabbelen. Hij of zij maakt van zijn of haar hart geen moordkuil, maakt van zijn of haar herseninhoud geen stoffig museumdepot: het moet eruit! Men beschikt tegenwoordig over de digitale mogelijkheden, om gedachten en gevoelens praktisch secondengewijs te verspreiden onder een bepaalde groep mensen. Het treurige is wellicht dat deze 'bepaalde groep mensen' in de regel uit niet veel meer dan pakweg tien, vijftien vaste lezers bestaat. Er wordt simpelweg te veel literaire middelmatigheid over het net uitgestrooid. Met als gevolg dat de vaste lezersschare van een doorsnee weblog, doorgaans toch voornamelijk wordt gevormd door een beperkt groepje vrienden en kennissen, die lezen uit welgemeende interesse, of simpelweg om de blogger in kwestie niet voor het hoofd te stoten.

En daar, mejuffrouw Janáček, keer ik terug naar uw vraag waar de appreciatie vandaan zou kunnen komen, voor de verhalen van ondergetekende. Ook voor mij was het een niet geringe verrassing, toen mijn debuut met kort prozawerk, getiteld 'Ode aan het papieren woord', onlangs in een mum van tijd naar de hoogste regionen van de bestsellerlijsten doorstootte.

Ik denk - maar dit is slechts een vermoeden - dat de Nederlandse lezer(es) na circa een decennium lang overvoerd te zijn geweest met digitale huis-tuin-en-keukenlectuur, weer honger heeft naar ambachtelijk geschreven,

geraffineerd gecomponeerde literatuur, hetzij romans, hetzij verhalen. De - met alle respect - 'autobio-schrijfseltjes', die menig huisvrouw of anarchistisch-absurdistische schelm denkt op het wereldwijde web te moeten werpen - zoals (half)zachte drollen op het toilet worden achtergelaten - , hebben denkelijk hun beste tijd gehad. De moderne lezeres zit mijns inziens liever met een *papieren* kwaliteitsboek van de hand van een professional, in de schaduw van de notenboom, genietend van haar zomerse mixdrankje en het weelderige lover van haar bloeiende achtertuin, dan dat ze op het terras van de trendy koffiebar via haar in de felle zomerzon nagenoeg onleesbare laptopschermje, allerhande digitale wegwerpfruitsels tot zich neemt.

Ik sluit niet uit dat deze lezeres in mijn verhalen die bewuste vakkundigheid herkent: niks geen zouteloos gelul over persoonlijke crises, over de hond van de burens, de poes van je nicht, je eendimensionale standpunt inzake Mickey-Mouse-Politiekland (Den Haag), doch bekwaam geconstrueerde literaire juweeltjes, waarmee de schrijver soms subtiel een traan laat vloeien over het gelaat van de geëmotioneerde lezeres, dan weer een gulle lach tevoorschijn tovert op datzelfde gezicht.

Pareltjes die 'uit de lucht getoverd' zijn, die hun oorsprong vinden in de wereld van de verbeelding, veel meer dan in de triviale werkelijkheid, waarmee de schrijver zich dag in dag uit omgeeft. Geen mens zit te wachten op vertellingen waarin

de auteur kond doet van het feit dat hij jeuk heeft aan zijn balzak. Of dat zijn grootmoeder een maaltijdsoep gekookt heeft, speciaal voor zijn dertigste verjaardag. Nee, de ware schrijver is geen 'autobio-fetisjist', een authentieke auteur laat zich leiden door de mystieke tekenen van de verbeelding, die 'ergens tussen hemel en aarde' zweven. Het unieke talent van de schrijver schuilt slechts daarin, dat hij (of zij) die signalen weet te herkennen, ze vervolgens weet om te zetten in klassieke woorden, die het meestentijds waard zijn, uit marmer te houwen.

Tot zover bij benadering de beantwoording van uw vraag. Met uw welnemen, juffrouw Janáček.'

De mooie presentatrice met de lange benen oogt 'n tikkeltje gepikeerd door het uitgebreide, zelfvoldane antwoord van de jonge auteur.

'Dat was dan ook gelijk mijn laatste vraag, meneer Van Velden, ik zie dat we ruim over de tijd zijn. Mag ik u hartelijk danken voor uw komst naar de studio.

Dames en heren, dit was *Late Night met Sandra*, voor straks lekker slapen en morgen gezond weer uit de veren.'

Joost van Velden staat op uit zijn okergele zetel, kijkt een keer - een ironische trek om zijn mond - veelbetekenend de camera in, trakteert de presentatrice op een stevige handdruk en verdwijnt naar buiten, richting de parkeerplaats van het mediacomplex; daar waar een bekende, Hollandse

politicus, socioloog en publicist aan het begin van deze eeuw zijn gewelddadig einde vond. Omdat er wat draadjes knapten in het hoofd van een linkse activist.

Mijmerend over dat voorval trapt de schrijver op het gas en scheurt terug naar zijn woonprovincie, in het oosten des lands.

Engel voor een ochtend

Wat een prachtexemplaar, wat een wonder der schepping. Ik kan de kijkorganen in mijn oogkassen nauwelijks geloven. Mijn hart spreekt een veel duidelijkere taal: hij gloeit.

Ik bevind me op niet meer dan een meter of vijf van de engel, die voor een moment De Hemelen verlaten heeft. Ze heeft een vent. Zo'n bezitterig exemplaar met de chagrijnige kop van een bokser, die zijn werkkattitude ook buiten de ring pleegt mee te nemen. Ze hebben drie giechelende gansjes van dochters. Zij houdt van hem, met devotie. Hij niet van haar. Niet van haar als vrouw, als complete, gelijkwaardige persoonlijkheid, met een levendige gevoelswereld. Wel van haar als een soort sieraad, waarmee hij zich smukken kan.

Ze lacht. Het staat haar goed. Maar ik ben er zeker van dat ze weent, nu en dan, van binnen. De kleerkast naast haar is geen goede partij voor haar: ze verdient beter, veel beter.

Wat is ze mooi. Haar bevallige voetjes, geschoven in marineblauwe espadrilles van vijftien centimeter. Daarboven twee glanzend bruine benen, verdwijnend in een minuscuul spijkerrokje. Een witkanten topje dat geen naam mag hebben, je kijkt er haast doorheen. De eindeloze oceaan aan kastanjebruin haar golft langs haar wipneusje voor haar ogen, die van een oplichtend bruin zijn dat ik nooit eerder in mijn leven mocht aanschouwen, zo helder. Het geheel wordt

gecompleteerd door een lange halsketting van houten kralen, waarin de bijzondere tinten van haar ogen opnieuw zichtbaar worden, en twee grote, bijpassende oorbellen.

Ik betwijfel of ze zich ten volle realiseert, dat ze pure zinnelijkheid uitstraalt. Ik denk van niet. Juist omdat ze zich daarvan niet bewust is, straalt ze die erotiek uit. Van een arrogante meid - hoe mooi ook - word ik niet warm of koud.

Ik wil haar. Helemaal. Van gelakte teentjes tot top. In mijn hotelbed. Doch over vijftien minuten loop ik de ontbijtzaal uit, steek de boulevard over, wip middels enkele soepele gemzenpasjes de monumentale trap omhoog, richting Gare Saint-Charles. Ik zal me nog één keer omdraaien: een blik werpen op het weidse uitzicht over de stad, met de karakteristieke Notre Dame op de achtergrond. Vervolgens sluit ik mijn herinnering in een valies, waarmee ik de rest van Europa bereizen zal. Op het Piazza del Campo in Siena zal ik me omdraaien wanneer een zoete, Toscaanse walm voorbij danst. In die odeur zal ik de dame uit Marseille herkennen, voor een ondeelbaar moment van geluk, weggekaapt uit de eeuwigheid.

Voorlopig wandel ik richting buffet, voor de vierde keer vanochtend. Ik schenk mezelf een glaasje jus d'orange in, daarbij de benen van mijn mademoiselle van begeerte monsterend. Haar kerel heeft mij door, hij geeft me een violente blik. Ik denk bij mezelf 'klerelijer', en loop terug naar mijn plaats. Hij verdient het niet één dag, één uur van zijn

miserabele leven, met haar te delen, laat staan een huwelijk en drie koters. Ik benijd hem om zijn vrouw, niet om hemzelf. Toch haat ik hem niet. Het begrip 'haat' zou een schijnsel kunnen werpen op zijn omgeving, en daar behoort zij ook toe. *Zij*: feminiene delicatessen, gevangen in de periferie van een rotzak.

Het is tijd om te vertrekken. Ik loop naar boven om mijn koffer te halen. Terug beneden, in de deuropening tussen receptie en ontbijtruimte, maak ik een korte, weifelende handbeweging naar mijn engel voor een ochtend, vergezeld van een knipoog. Ze handkust terug; leest in mijn ogen dat ik haar 'gevangenschap' heb opgemerkt. Een kort, geheim moment tussen ons tweeën, waarvan haar vriend geen deel mag uitmaken.

Een half uur later boemel ik richting Genova. Ik sluit mijn ogen en vind mezelf drie droomminuten later terug in hartje Siena, tijdens een van de beroemde paardenraces. Een ruiter, rijdend met het wapen van de draak, komt op me afgestormd, rijgt mij aan zijn lans: het is de pief van mijn droomvrouw. Zijn wraak is zoet.